

॥ श्री गणेशाय नमः ॥

॥ गणेश पूजन पद्धति ॥

विषय सूची

1. गणेश मंत्र	01	7. अष्टविनायक अवतार	21
2. कलश पूजनम्	07	8. गणेश स्तुती	21
3. षोडश मातृका पूजनम्	09	9. संकटनाशन गणेश स्तोत्रम्	22
4. नवग्रह मण्डल पूजनम्	09	10. गणपत्यथर्वशीर्ष स्तोत्रम्	23
5. गणेश पूजन प्रारम्भ	10	11. गणेश अष्टोत्तरशत नामावली	24
6. गणेश जी की आरती	17	12. गणेश जी की मराठी आरती	25

● गणपती मंत्र

- एकाक्षरी
- पंचाक्षरी
- षडाक्षरी
- सप्ताक्षरी
- अष्टाक्षरी

ॐ गं गणपतये नमः ।

ॐ

गजाननाय नमः

ॐ गजाननाय

ॐ गणेशाय नमः

ॐ गजाननाय नमः

● गणेश गायत्री मंत्र

- एकदंताय विद्महे, वक्रतुण्डाय धीमहि ।
तन्नो दन्ती प्रचोदयात् ॥
- महाकर्णाय विद्महे, वक्रतुण्डाय धीमहि ।
तन्नो दन्ती प्रचोदयात् ॥
- लम्बोदराय विद्महे, महोदराय धीमहि ।
तन्नो दन्ती प्रचोदयात् ॥
- तत्कराटाय विद्महे, हस्तिमुखाय धीमहि ।
तन्नो दन्ती प्रचोदयात् ॥
- तत्पुरुषाय विद्महे, वक्रतुण्डाय धीमहि ।
तन्नो दन्ती प्रचोदयात् ॥

गणपत्यथर्वशीर्ष

अग्निपूराण - अ._१७९

अग्निपूराण - अ._७१

मैत्रायणीय संहिता

नारायणोपनिषद्

॥ गणेश पूजन प्रारम्भ ॥

- **पवित्रकरणम्** ॐ अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थां गतोपि वा ।
यः स्मरेत् पुण्डरीकाक्षं स बाह्याभ्यन्तरः शुचिः ॥
- **आचम्य** ॐ केशवाय नमः, ॐ माधवाय नमः, ॐ नारायणाय नमः आचमन करें
ॐ हृषीकेशाय नमः हाथ धो लें
- **आसन शुद्धि** ॐ पृथ्वी त्वया धृता लोका देवि त्वं विष्णुना धृता ।
त्वं च धारय मां देवि पवित्रं कुरु चासनम् ॥
■ ॐ स्योना पृथिवि नो भवानृक्षरा निवेशनी । यच्छा नः शर्म सप्रथाः ॥
- **पवित्री (पैती) धारणम्** ॐ पवित्रे स्थो वैष्णव्यौ सवितुर्वः प्रसवऽ उत्पुनाम्यच्छिद्रेण पवित्रेण
सूर्यस्य रश्मिभिः । तस्य ते पवित्रपते पवित्र पूतस्य यत्कामः पूनेतच्छकेयम् ॥
- **यज्ञोपवित** ॐ यज्ञोपवीतं परमं पवित्रं प्रजा पतेर्यत सहजं पुरुस्तात ।
आयुष्यं मग्रंय प्रतिमुन्च शुभ्रं यज्ञोपवितम बलमस्तु तेजः ॥
- **शिखाबन्धन** ॐ चिद्रूपिणि महामाये दिव्यतेजः समन्विते ।
तिष्ठ देवि शिखामध्ये तेजोवृद्धि कुरु मे ॥
- **तिलक** ॐ चन्दनस्य महत्पुण्यम् पवित्रं पापनाशनम् ।
आपदां हरते नित्यम् लक्ष्मी तिष्ठ सर्वदा ॥
■ ॐ स्वस्तिस्तु याऽ विनशाख्या धर्म कल्याण वृद्धिदा ।
विनायक प्रिया नित्यं तां स्वस्तिं भो ब्रवंतु नः ॥
- **रक्षाबन्धनम्** ॐ येन बद्धो बलि राजा, दानवेन्द्रो महाबलः ।
तेन त्वाम् प्रतिबद्धनामि रक्षे माचल माचलः ॥
■ ॐ व्रतेन दीक्षामाप्नोति, दीक्षयाऽऽप्नोति दक्षिणाम् ।
दक्षिणा श्रद्धामाप्नोति, श्रद्धया सत्यमाप्यते ॥
- **कर्मपात्र पूजनम्** अपनी बायीं ओर भूमि पर त्रिकोणात्मक या चतुष्कोणात्मक मण्डल बनाकर
गन्ध अक्षत से पूजन कर उस पर कर्मपात्र रख दें ।
■ ॐ शंनो देवी रभिष्टय आपो भवन्तु पीतये । शंय्यो रभिस्त्रवन्तु नः ॥

- **कलशे जल पूरणम्** ॐ वरुणस्योत्तम्भन मसि वरुणस्य स्कम्भ सर्जनीस्थो वरुणस्य ऽक्रत सदन्यसि वरुणस्य ऽक्रत सदनमसि वरुणस्य ऽक्रत सदन मासीद ॥
 - अंकुश मुद्रा से तीर्थो का आवाहन करें। लेलिहान मुद्रा से अवलुण्ठन करें। मत्स्य मुद्रा से आच्छादित करें। पंच प्रणव का जप करें।
- **कर्मपात्र पूजनम्** ॐ तत्त्वा यामि ब्रह्मणा वन्दमानस्तदा शास्ते यजमानो हविर्भिः। अहेडमानो वरुणेह बोध्युरुश ७ समा न आयुः प्र मोषीः ॥
 - ॐ भूभुवः स्वः अस्मिन् कलशे वरुणं सागं सपरिवारं सायुधं सशक्तिकम् आवाहयामि स्थापयामि। ॐ अपां पतये वरुणाय नमः। सर्वोपचारार्थं गन्धाक्षत पुष्पाणि समर्पयामि। नमस्करोमि।
 - अंकुशमुद्रया तीर्थान्यावाह्य। धेनुमुद्रया अमृतीकृत्य। हुँ इति कवचेन मत्स्य मुद्रयाच्छाद्य। वं वरुणाय नमः। इत्यनेनाष्टवारमभिमन्त्र्य।
 - कलश का थोडा जल लेकर पूजन सामग्री, भूमि एवं अपने ऊपर उस जल से संप्रोक्षण करें।
- **स्वस्ति वाचन** ॐ आ नो भद्राः क्रतवो यन्तु विश्वतोऽदब्धासो अपरीतास उद्भिदः। देवा नो यथा सदमिद् वृधे असन्नप्रायुवो रक्षितारो दिवे दिवे ॥ १॥
 - देवानां भद्रा सुमतिर्ऋजूयतान्देवाना ७ राति रभिनो निवर्तताम्। देवाना ७ सख्यमुपसेदिमा वयन्देवान आयुः प्रतिरन्तु जीवसे ॥ २॥
 - तान्पूर्वया निविदा हूमहेवयम् भगम् मित्रमदितिन् दक्षमसिधम्। अर्यमणं वरुण ७ सोम मश्विना सरस्वती नः सुभगा मयस्करत् ॥ ३॥
 - तन्नो वातो मयो भुवातु भेषजन् तन्माता पृथिवी तत्पिता द्यौः। तद् ग्रावाणः सोमसुतो मयो भुवस्तदश्विना शृणुतन् धिष्ण्या युवम् ॥ ४॥
 - तमीशानन् जगतस् तस्थुषस्पतिन् धियज्जिन्वमवसे हूमहे वयम्। पूषा नो यथा वेदसामसद् वृधे रक्षिता पायुरदब्धः स्वस्तये ॥ ५॥
 - स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः स्वस्ति नः पूषा विश्वेवेदाः। स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमिः स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥ ६॥
 - पृषदश्वा मरुतः पृश्निमातरः शुभं व्यावानो विदथेषु जग्मयः। अग्निजिह्वा मनवः सूरचक्षसो विश्वेनो देवा अवसा गमन्निह ॥ ७॥
 - भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवा भद्रं पश्ये माक्षभिर्यजत्राः। स्थिरै रङ्गैस्तुष्टुवा ७ सस्तनूभिर् व्यशेमहि देवहितं यदायुः ॥ ८॥
 - शतमिन्नु शरदो अन्ति देवा यत्रा नश्चक्रा जरसन् तनूनाम्। पुत्रासो यत्र पितरो भवन्ति मानो मध्यारी रिषतायुर्गन्तोः ॥ ९॥

- अदितिर्द्यौ रदितिरन्त रिक्षमदितिर् माता सपिता सपुत्रः ।
विश्वे देवा अदितिः पञ्चजना अदितिर् जातमदितिर् जनित्वम् ॥ ॥१०॥
- द्यौः शान्तिरन्तरिक्ष ७ शान्तिः पृथिवी शान्तिरापः शान्तिरोषधयः शान्तिः ।
वनस्पतयः शान्तिर्विश्वे देवाः शान्तिर्ब्रह्म शान्तिः सर्व ७ शान्तिः शान्तिरेव
शान्तिः सामा शान्तिरेधि ॥ ॥११॥
- यतो यतः समीहसे ततो नो अभयं कुरु ।
शन्नः कुरु प्रजाभ्योऽभयन्नः पशुभ्यः ॥ ॥१२॥

1. ॐ श्रीमन महागणाधीपतये नमः ।	8. लक्ष्मी नारायणाभ्याम नमः ।
2. इष्ट देवताभ्यो नमः ।	9. उमा महेश्वराभ्याम नमः ।
3. कुल देवताभ्यो नमः ।	10. शची पुरंदाराभ्याम नमः ।
4. ग्राम देवताभ्यो नमः ।	11. मातृ पितृ चरण कमलेभ्यो नमः ।
5. स्थान देवताभ्यो नमः ।	12. सर्वेभ्यो देवेभ्यो नमः ।
6. वास्तु देवताभ्यो नमः ।	13. सर्वेभ्यो ब्राह्मणेभ्यो नमः ।
7. वाणी हिरण्यगर्भाभ्याम नमः ।	14. एतत् कर्म प्रधान देवताभ्यो नमः ।

- सुमुखश्चै एकदंतश्च कपिलो गजकर्णकः ।
लम्बोदरश्च विकटो विघ्ननाशो विनायकः ॥ ॥ १॥
- धुम्रकेतुर् गणाध्यक्षो भालचन्द्रो गजाननः ।
द्वादशैतानि नामानि यः पठेच्छृणुयादपि ॥ ॥ २॥
- विद्यारंभे विवाहे च प्रवेशे निर्गमे तथा ।
संग्रामे संकटे चैव विघ्नस्तस्य न जायते ॥ ॥ ३॥
- शुक्लाम्बरधरम देवं शशि वर्णं चतुर्भुजम् ।
प्रसन्नवदनं ध्यायेत् सर्व विघ्नोपशान्तये ॥ ॥ ४॥
- अभीप्सितार्थं सिद्ध्यर्थं पूजितो यः सुरासुरैः ।
सर्वविघ्नहरस्तस्मै गणाधिपतये नमः ॥ ॥ ५॥
- सर्वमंगल मांगल्ये शिवे सर्वार्थ साधिके ।
शरण्ये त्र्यम्बके गौरी नारायणी नमोस्तु ते ॥ ॥ ६॥
- सर्वदा सर्व कार्येषु नास्ति तेषाममंगलम् ।
येषां हृदयस्थो भगवान् मंगलायतनो हरीः ॥ ॥ ७॥
- तदेव लग्नं सुदिनं तदेव ताराबलं चंद्रबलं तदेव ।
विद्याबलं दैवबलम् तदेव लक्ष्मीपते तेन्ग्री युगं स्मरामि ॥ ॥ ८॥
- लाभस्तेषां जयस्तेषां कुतस्तेषां पराजयः ।
येषामिन्दीवरश्यामो हृदयस्थो जनार्दनः ॥ ॥ ९॥

- यत्र योगेश्वरः कृष्णो यत्र पार्थो धनुर्धरः ।
तत्र श्रीर्विजयो भूतिर्ध्रुवा नीतिर्मम ॥ ॥१०॥
- अनन्याश्चिन्तयन्तो मां ये जनाः पर्युपास्ते ।
तेषां नित्याभि युक्तानां योगक्षेमं वहाम्यहम् ॥ ॥११॥
- स्मृतेः सकल कल्याणं भाजनं यत्र जायते ।
पुरूषं तमजं नित्यं ब्रजामि शरणं हरिम् ॥ ॥१२॥
- सर्वेष्वारम्भकार्येषु त्रयस्त्रि भुवनेश्वराः ।
देवा दिशन्तु नः सिद्धिं ब्रह्मेशान जनार्दनः ॥ ॥१३॥
- विश्वेशं माधवं ढुण्ढं दण्डपाणिं च भैरवम् ।
वन्द कार्शीं गुहां गंगां भवनीं मणिकर्णिकाम् ॥ ॥१४॥
- वक्रतुण्ड महाकाय सूर्य कोटि सम प्रभ ।
निर्विघ्नं कुरु मे देव सर्वकार्येषु सर्वदा ॥ ॥१५॥

● संकल्प

ॐ विष्णुर्विष्णुर्विष्णुः, ॐ श्रीमद् भगवतो महापुरुषस्य विष्णोराज्ञया प्रवर्तमानस्य अद्य ब्रह्मणोऽह्नि द्वितीये परार्धे श्री श्वेतवाराहकल्पे वैवस्वतमन्वन्तरे, अष्टाविंशतितमे युगे कलियुगे, कलिप्रथम चरणे भूलोके जम्बुद्वीपे भारतवर्षे भरतखण्डे आर्यावर्तेकदेशे अमुकक्षेत्रे, अमुकदेशे, अमुकनाम्नि नगरे, विक्रमशके, बौद्धावतारे, अमुक नाम संवत्सरे, श्रीसूर्य अमुकायने, अमुक ऋतौ, मासानां मासोत्तमे मासे अमुक मासे, अमुक पक्षे, अमुक तिथौ, अमुक वासरे, अमुक नक्षत्रे, अमुक योगे, अमुक करणे, अमुक राशि स्थिते चन्द्रे, अमुक राशि स्थिते सूर्ये, अमुक राशि स्थिते देवगुरौ, शेषेषु ग्रहेषु यथा यथा राशि स्थान स्थितेषु सत्सु एवं ग्रह गुणगण विशेषण विशिष्टायां शुभ पुण्य तिथौ अमुक गोत्रः, अमुक शर्मा (वर्मा, गुप्तः, दासः), अहं मम आत्मनः श्रुति-स्मृति-पूराणोक्त फल प्राप्त्यर्थं अस्माकं सर्वेषां सकुटुम्बानां सपरिवाराणां क्षेम स्थैर्यं विजय अभय आयु आरोग्य ऐश्वर्यादि वृद्धयर्थं द्विपद चतुष्पद सहितानां शान्त्यर्थं पुष्ट्यर्थं कायिक, वाचिक, मानसिक सांसर्गिक चतुर्विध पातक दुरितक्षयार्थं, धर्म, अर्थ, काम, मोक्ष चतुर्विध पूरुषार्थ प्राप्त्यर्थं श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थं च श्री महा गणपति प्रीत्यर्थं यथाशक्ति यथाज्ञानेन यथा मिलित उपचार द्रव्यैः पूरुषसूक्त-पूराणोक्त मन्त्रैः ध्यान आवाहनादि षोडशोपचार पूजनं अहं करिष्ये ।

पुनर्जलं गृहीत्वा - तदंगत्वेन स्वस्ति, मातृकापूजनम्, नवग्रह पूजनम् च करिष्ये ।

पुनर्जलं गृहीत्वा - तत्रादौ निर्विघ्नता सिद्ध्यर्थं गणेश, पूजनं करिष्ये ।

● पृथ्वी ध्यानम्

ॐ पृथिव त्वया धृता लोका देवि त्वं विष्णुना धृता ।

त्वं च धारय मां देवि पवित्रं कुरु चासनम् ॥

- ॐ मही द्यौः पृथिवी च न इमं यज्ञ मिमिक्षताम् । पिपृतान्नो भरीमभिः ॥

- **रक्षा विधानम्**
 - पीली सरसों लेकर पूजन कर्मभूमि में चारों तरफ मंत्र पढ़ते हुए फेंके ।
 - अप सर्पन्तु ते भूता ये भूता भूमि संस्थिताः ।
ये भूता विघ्नकर्तारस्ते नश्यन्तु शिवाज्ञया ॥
 - अपक्रामन्तु भूतानि पिशाचाः सर्वतो दिशम् ।
सर्वेषाम विरोधेन पूजा कर्म समारभे ॥
 - यदत्र संस्थितं भूतं स्थान माश्रित्य सर्वतः ।
स्थानं त्यक्त्वा तु तत्सर्वं यत्रस्थं तत्र गच्छतु ॥
 - भूत प्रेत पिशाचाद्या अपक्रामन्तु राक्षसाः ।
स्थानादस्माद् ब्रजन्त्यन्यत्स्वी करोमि भुवं त्विमाम् ॥
 - भूतानि राक्षसा वापि येत्र तिष्ठन्ति केचन ।
ते सर्वं प्यपगच्छन्तु देव पूजां करोम्यहम् ॥
- **दिप स्थापनम्**
 - ॐ अग्निज्योतिषा ज्योतिष्मान् रुक्मो वर्चसा वर्चस्वान् ।
सहस्रदा असि सहस्राय त्वा ॥
 - भो दीप देव रूपस्त्वं कर्म साक्षी ह्यविघ्नकृत् ।
यावत्कर्म समाप्तिः स्यात् तावत्वं सुस्थिरो भव ॥
- **सूर्य नमस्कार**
 - ॐ आकृष्णेन रजसा वर्तमानो निवेशयन्नमृतम्मर्त्यञ्च ।
हिरण्येन सविता रथेना देवो याति भुवनानि पश्यन् ॥
- **शंख पूजनम्**
 - ॐ पांचजन्याय विद्महे पावमानाय धीमहि । तन्नो शंखः प्रचोदयात् ॥
 - त्वं पुरा सागरोत्पन्नो विष्णुना विधृतः करे ।
निर्मितः सर्वदेवैश्च पाञ्चजन्य नमोस्तुते ॥
- **घंटी पूजनम्**
 - आगमार्थं तु देवानां गमनार्थं तु रक्षसाम् ।
घण्टा नाद प्रकुर्वीत पश्चात् घण्टां प्रपूजयेत् ॥
- **गणेश ध्यानम्**
 - ॐ गणानां त्वा गणपति ॐ हवामहे, प्रियाणान्त्वा प्रियपति ॐ हवामहे,
निधीनान्त्वा निधिपति ॐ हवामहे, वसोः मम आहमजानि गर्भधम्
मात्वमजासि गर्भधम् ॥
 - ॐ भूर्भुवः स्वः सिद्धि बुद्धि सहिताय गणपतये नमः । गणपतिम् आवाह्यामि
स्थापयामि पूजयामि ।
- **गौरी ध्यानम्**
 - ॐ अम्बे अम्बिके अम्बालिके नमानयति कश्चन ।
ससत्स्यश्चकः सुभद्रिकां काम्पिलवासिनीम् ॥
 - ॐ भूर्भुवः स्वः गौर्यै नमः । गौरीम् आवाहयामि स्थापयामि पूजयामि ।

॥ कलश पूजनम् ॥

- भूमि स्पर्श ॐ भूरसि भूमिरस्यदितिरसि विश्वधाया विश्वस्य भुवनस्य धर्त्री ।
पृथिवीं यच्छ पृथिवीं दृ ७ ह पृथिवीं माहि ७ सीः ॥
- सप्तधान्य प्रक्षेप ॐ ओषधयः समवदन्त, सोमेन सह राज्ञा ।
यस्मै कृणोति ब्राह्मणस्त ७ राजन् पारयामसि ॥ भूमि पर सप्तधान्य रखें
- कलश स्थापयेत् ॐ आजिघ्न कलशं मह्या त्वा विशन्तिवन्दवः पुनरुर्जा निवर्त्तस्व सा नः ।
सहस्रं ध्रुक्क्ष्वोरु धारा पयस्वती पुनर्म्मा विशताद्रयिः ॥ सप्तधान्य पर कलश रखें
- कलशे दूर्वा प्रक्षेप ॐ काण्डात् काण्डात् प्ररोहन्ती परुषः परुषस्परि ।
एवा नो दूर्वे प्रतनु सहस्रेण शतेन च ॥ कलश में दूर्वा छोड़ें
- कलशे आम्रपल्लव प्रक्षेप ॐ अश्वत्थे वो निषदनं पण्णो वो वसतिष्कृता ।
गोभाजऽ इत्किलासथ यत्सनवथ पूरुषम् ॥ कलश में आम का पत्ता रखें
- कलशे पूगीफलं प्रक्षेप ॐ या फलिनीर्या अफला अपुष्पा याश्च पुष्पिणी ।
बृहस्पति प्रसूतास्ता नो मुञ्चन्त्व ७ हसः ॥ कलश में सोपारी रखें
- कलशे हिरण्य प्रक्षेप ॐ हिरण्यगर्भः समवर्त्तताग्रे भूतस्य जातः पतिरेक ऽआसीत् ।
स दाधार पृथ्वीं द्यामुतेमां कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥ कलश में दक्षिणा छोड़ें
- कलश में सूत्र लपेटे ॐ सुजातो ज्योतिषा सह शर्म वरूथमा सदत्स्वः ।
वासो अग्ने विश्वरूप ७ संव्ययस्व विभावसो ॥ कलश में मौली लपेट दें
- कलश पर नारीयल रखें ॐ श्रीश्रुते लक्ष्मीश्च पत्न्यावहोरात्रे पार्श्वे नक्षत्राणि रूपमश्विनौ व्यात्तम् ।
इष्णन्निषाणामुम्मऽइषाण सर्वलोकम्मऽइषाण ॥ पूर्णपात्र पर नारियल रखें
- कलश आवाहन ॐ तत्त्वा यामि ब्रह्मणा वन्दमानस्तदा शास्ते यजमानो हविर्भिः ।
अहेडमानो वरुणेह बोध्युरुश ७ समा न आयुः प्र मोषीः ॥
■ कलशस्य मुखे विष्णुः कंठे रुद्र समाश्रिताः ।
मूले त्वस्य स्थितो ब्रह्मा मध्ये मातृ गणाः स्मृताः ॥ ॥ १॥
■ कुक्षौ तु सागरा सर्वे सप्तद्विपा वसुंधरा ।
ऋग्वेदो यजुर्वेदः सामवेदो ह्यथर्वणाः ॥ ॥ २॥

- अंगैश्च सहिता सर्वे कलशान्तु समाश्रिताः।
अत्र गायत्री सावित्री शान्तिः पुष्टिकरी तथा ॥ ॥ ३॥
- आयान्तु देवपूजार्थं दुरितक्षयकारकाः,
■ गंगे च यमुने चैव गोदावरि सरस्वति ।
नर्मदे सिन्धुकावेरि जलेऽस्मिन् संनिधिं कुरु ॥ ॥ ४॥
- अस्मिन् कलशे वरुणं साङ्ग सपरिवारं सायुधं सशक्तिकमावाहयामि ।
■ ॐ भूभुवः स्वः भो वरुण ! इहागच्छ इह तिष्ठ स्थापयामि, पूजयामि मम पूजां गृहाण,
■ ॐ अपां पतये वरुणाय नमः

● कलश चतुर्दिक्षु चतुर्वेदान्पूजयेत्

(कलश के चारो तरफ कुंकुम एवं चावल लगा दें)

■ पूर्व	ऋग्वेदाय नमः ।	■ उत्तर	अथर्ववेदाय नमः ।
■ दक्षिण	यजुर्वेदाय नमः ।	■ कलश के ऊपर	ॐ अपाम्पतये वरुणाय नमः ।
■ पश्चिम	सामवेदाय नमः ।		
- कलश का पंचोपचार या षोडशोपचार पूजन कर दें ।
 - अनेन कृतेन पूजनेन कलशे वरुणाद्यावाहित देवताः प्रीयन्तां न मम ।

॥ षोडश मातृका पूजनम् ॥

ॐ आत्मनः-कुल- देवतायै नमः १७	ॐ लोकमातृभ्यो नमः १३	ॐ देवसायै नमः ९	ॐ मेघायै नमः ५
ॐ तुष्ट्यै नमः १६	ॐ मातृभ्यो नमः १२	ॐ जयायै नमः ८	ॐ शक्त्यै नमः १२
ॐ पुष्ट्यै नमः १५	ॐ स्वाहायै नमः ११	ॐ विजयायै नमः ७	ॐ पद्मायै नमः ३
ॐ धृत्यै नमः १४	ॐ स्वधायै नमः ११	ॐ सावित्र्यै नमः ७	ॐ गौर्व्यै नमः २ ॐ गणेशाय नमः १

ॐ अम्बे अम्बिके अम्बालिके नमानयति कश्चन ।
ससत्स्यश्चकः सुभद्रिकां काम्पीलवासिनीं ॥

गौरी पद्मा शची मेधा, सावित्री विजया जया ।
देवसेना स्वधा स्वाहा, मातरो लोकमातरः ॥
धृतिः पुष्टिस्तथा तुष्टिः, आत्मनः कुलदेवता ।
गणेशेनाधिका ह्येता, वृद्धौ पूज्याश्च षोडश ॥

1. गणेश गौरी	5. सावित्री	9. स्वधा	13. धृतिः
2. पद्मा	6. विजया	10. स्वाहा	14. पुष्टिः
3. शची	7. जया	11. मातरः	15. तुष्टिः
4. मेधा	8. देव सेना	12. लोकमातरः	16. आत्मनः कुलदेवता

॥ नवग्रह मण्डल पूजनम् ॥

बुध	शुक्र	चन्द्र
गुरु	सूर्य	भौम
केतु	शनि	राहु

ब्रह्मा मुरारी त्रिपुरान्तकारी
भानु शशि भूमि-सुतो बुधश्च ।
गुरुश्च शुक्र शनि राहु केतवः
सर्वे ग्रहा शांति करा भवन्तु ॥

1. सूर्यम्	4. बुधम्	7. शनिम्
2. चन्द्रम्	5. बृहस्पतिम्	8. राहुम्
3. भौमम्	6. शुक्रम्	9. केतुम्

॥ गणेश पूजनम् ॥

● गणेश ध्यानम्

गजाननम्भूत गणादि सेवितं कपित्थ जम्बू फलचारु भक्षणम् ।
उमासुतं शोक विनाश कारकं नमामि विघ्नेश्वरपादपंकजम् ॥

- ॐ भूर्भुवः स्वः सिद्धि बुद्धि सहिताय गणपतये नमः । गणपतिम् आवाह्यामि स्थापयामि पूजयामि ।

● प्राणप्रतिष्ठा

ॐ मनो जूतिर्जुषता माज्यस्य बृहस्पतिर्यज्ञमिमं तनोत्विरिष्टं यज्ञ ७
समिमं दधातु । विश्वे देवास सऽइह मादयन्तामोम्प्रतिष्ठ ॥

- अस्यै प्राणाः प्रतिष्ठतु अस्यै प्राणाः क्षरन्तु च ।
अस्यै देवत्वम् आचार्यै मामहेति च कश्चन ॥
- ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाम्बिकाभ्यां नमः । गणेशाम्बिके इहागच्छतं इह तिष्ठतं । मम कृतां पूजां गृहीतं मम सकुटुम्बस्य सपरिजनस्य च सर्वात्मना कल्याणं च कुरुतं ।

● आसनम्

ॐ पुरुषऽएवेदं ७ सर्वं व्यद्भूतं यच्च भाव्यम् ।
उतामृ तत्त्वस्ये शानो यदन्नेना तिरोहति ॥

- ॐ विचित्र रत्न खचितं दिव्यास्तरण संयुतम् ।
स्वर्ण सिंहासनं चारु गृह् णीष्व सुरपूजित ॥
- ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । आसनार्थं पुष्पं समर्पयामि ।

● पाद्यम्

ॐ एतावानस्य महिमातो ज्यायाँश्च पूरुषः ।
पादोऽस्य विश्वा भूतानि त्रिपादस्या मृतं दिवि ॥

- ॐ सर्वतीर्थसमुदभूतं पाद्यं गन्धादिभिर्युतम् ।
विघ्नराज ! गृहाणेमं भगवन् ! भक्तवत्सलः ॥
- ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । पादयोः पाद्यं समर्पयामि ।

● अर्घ्यम्

ॐ त्रिपादूर्ध्व उदैत्पुरुषः पादोऽस्येहा भवत्पुनः ।
ततो विष्वङ् व्यक्रा मत्सा शना नशनेऽभि ॥

- ॐ गणाध्यक्ष नमस्तेऽस्तु गृहाण करुणाकर ।
अर्घ्यं च फल संयुक्तं गन्धपुष्पाक्षतैर्युतम् ॥
- ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । हस्तयोर्घ्यं समर्पयामि ।

● आचमनीयम्

ॐ ततो विराड जायत विराजोऽधि पूरुषः ।
स जातोऽत्य रिच्यत पश्चाद् भूमिमथो पुरः ॥

- ॐ विनायक नमस्तुभ्यं त्रिदशैरभिवन्दित ।
गंगोदकेन देवेश कुरुष्वचमनं प्रभो ॥
- ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । आचमनीयं समर्पयामि ।

● दुग्ध स्नानम्

ॐ पयः पृथिव्यां पय ओषधीषु पयो दिव्यन् तरिक्षे पयोधाः ।
पयस्वतीः प्रदिशः सन्तु मह्यम् ॥

- कामधेनु समुद्भूतं सर्वेषां जीवनं परम् ।
पावनं यज्ञ हेतुश्च पयः स्नानाय गृह्यताम् ॥
- ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । दुग्धस्नानं समर्पयामि ।

● दधि स्नानम्

ॐ दधि क्राव्णो अकारिषं जिष्णोरश्वस्य वाजिनः ।
सुरभि नो मुखा करत् प्रण आयु ७ षि तारिषत् ॥

- पयसस्तु समुद्भूतं मधुराम्लं शशिप्रभम् ।
दध्यानितं मया देव स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥
- ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । दधि स्नानं समर्पयामि ।

● घृत स्नानम्

ॐ घृतं मिमिक्षे घृतमस्य योनिर्घृते श्रितो घृतम वस्य धाम ।
अनुष्वधमा वह मदयस्व स्वाहाकृतं वृषभ वक्षि हव्यम् ॥

- नवनीत समुत्पन्नं सर्व संतोष कारकम् ।
घृतं तुभ्यं प्रदास्यामि स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥
- ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । घृतस्नानं समर्पयामि ।

● मधु स्नानम्

ॐ मधु वाता ऋतायते मधु क्षरन्ति सिन्धवः । माद्धवीर्नः सन्त्वोषधीः ।
मधु नक्त मुतो षसो मधुमत् पार्थिव ७ रजः । मधु द्यौरस्तुनः पिता ।
मधुमान्नो व्वनस्पतिर् मधुमाँर अस्तु सूर्यः । माध्वीर्गावो भवन्तु नः ॥

- पुष्प रेणु समुद्भूतं सुस्वादु मधुरं मधु ।
तेजः पुष्टिकरं दिव्यं स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥
- ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । मधुस्नानं समर्पयामि ।

● शर्करा स्नानम्

ॐ अपा ७ रसमुद् वयस ७ सूर्ये सन्तः ७ समाहितम् । अपा ७ रसस्य यो
रसस्तम् वो गृह्णाम्युत्तम मुपयाम गृहीतो सिन्द्राय त्वा जुष्टं गृह्णाम्येष ते
योनि रिन्द्राय त्वा जुष्टतमम् ॥

- इक्षुसार समुद्भूता शर्करा पुष्टि कारिका ।
मलापहारिका दिव्य स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥
- ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । शर्करास्नानं समर्पयामि ।

● गुड स्नानम्

ॐ सर्वमाधुर्यताहेतुः स्वादुः सर्व प्रियंकरः ।
पुष्टि कृत्स्नातु मानीत इक्षुसारभवो गुडः ॥

- ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । गुड स्नानं समर्पयामि ।

- पंचामृत स्नानम्

ॐ पंच नद्यः सरस्वती मपि यान्ति सप्तोत्तसः ।
सरस्वती तु पंचधा सो देशे भवत्सरित् ॥

 - ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । पञ्चामृतं समर्पयामि ।
- गन्धोदक स्नानम्

ॐ अ ७ शुनाते अ ७ शुः पृच्यतां परुषा परुः ।
गन्धस्ते सोममवतु मदाय रसो अच्युतः ॥

 - त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिं पूष्टि वर्द्धनम् ।
उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय मामृतात् ॥
 - ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । गन्धोदकं समर्पयामि ।
- शुद्धोदक स्नानम्

ॐ शुद्धवालः सर्वशुद्धवालो मणिवालस्यऽ अश्विनाः। श्वेतः श्वेताक्षो
रुणस्ते रुद्राय पशुपतये कर्णायामा अवलिप्ता रौद्रा नभोरूपाः पार्जन्याः ॥

 - ॐ मन्दाकिन्यास्तु यद्वारि सर्वपापहरं शुभम् ।
तदिदं कल्पितं देव ! स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥
 - ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । शुद्ध स्नानीयं जलं समर्पयामि ।
- अभिषेक स्नानम्

श्री गणेश जी का गणपत्यथर्वशीर्ष, पुरुषसूक्त या अन्य मंत्रो द्वारा अभिषेक करें ।
- स्नानांग आचमनम्

ॐ सर्वतीर्थसमायुक्तं सुगन्धिनिर्मलं जलं ।
आचम्यतां मया दत्तं गृहाण परमेश्वर ॥

 - ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । स्नानांगाचमनीयं जलं समर्पयामि ।
- वस्त्रम्

ॐ तस्माद्यज्ञात् सर्वहुतऽ ऋचः सामानि जज्ञिरे ।
छन्दा ७ सि जज्ञिरे तस्माद्य जुस्तस्माद जायत ॥

 - ॐ सर्वभूषाधिके सौम्ये लोक लज्जा निवारणे ।
मयो पपादि ते तुभ्यं वाससी प्रतिगृह्यताम् ॥
 - ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । वस्त्रोपवस्त्रं समर्पयामि ।
- उपवस्त्रम्

ॐ सुजातो ज्योतिषा सह शर्म वरूथमासदत्स्वः ।
वासोग्ने विश्वरूप ७ संव्ययस्व विभावसो ॥

 - उपवस्त्रं प्रयच्छामि देवाय परमात्मने ।
भक्त्या समर्पितं देव प्रसीद परमेश्वर ॥
 - ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । उपवस्त्रं समर्पयामि ।
- यज्ञोपवितम्

ॐ यज्ञोपवीतं परमं पवित्रं, प्रजापतेर्यत्सहजं पुरस्तात् ।
आयुष्यमग्र्यं प्रतिमुञ्च शुभ्रं, यज्ञोपवीतं बलमस्तु तेजः ॥

 - ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । यज्ञोपवीतं समर्पयामि ।

- चंदनम्

ॐ श्रीखण्डं चन्दनं दिव्यं गन्धाढ्यं सुमनोहरम् ।
विलेपनं सुरश्रेष्ठ चन्दनं प्रतिगृह्यन्ताम् ॥

 - ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । चन्दनं समर्पयामि ।
- रक्त चंदनम्

ॐ गन्ध-द्वारां दुराधर्षा, नित्य-पुष्टां करीषिणीम् ।
ईश्वरीं सर्व-भूतानां, तामिहोपह्वये श्रियम् ॥

 - ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । रक्तचन्दनं समर्पयामि ।
- कुंकुमम्

ॐ कुंकुमं कामना दिव्यं कामना काम सम्भवम् ।
कुंकुमेनार्चितो देव गृहाण परमेश्वर ॥

 - ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । कुङ्कुमम् समर्पयामि ।
- सौभाग्य द्रव्यम्

ॐ अहिरिव भोगैः पर्येति बाहुन् ज्यावा हेतिम् परिबाधमानः ।
हस्तघ्नो विश्वा वयुनानि विद्वान् पुमान् पुमा ७ सं परिपातु विश्वतः ॥

 - ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । नानापरिमलद्रव्याणि समर्पयामि ।
- सिन्दूरम्

ॐ सिन्धोरिव प्राध्वने शूघनासो वात प्रमियः पतयन्ति यद्वाः ।
घृतस्य धारा अरुषो न वाजी काष्ठा भिन्दन्मूर्तिभिः पिन्वमानः ॥

 - ॐ सिन्दूरं शोभनं रक्तं सौभाग्यं सुखवर्धनम् ।
शुभदं कामदं चैव सिन्दूरं प्रतिगृह्यताम् ॥
 - ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । सिन्दूरं समर्पयामि ।
- अक्षतम्

ॐ अक्क्षन् मीमदन्त ह्यवप्प्रियाऽअधुषत ।
अस्तोषत स्वभानवो विप्रा नविष्ठया मती योजान् नविन्द्रतेहरी ॥

 - अक्षताश्च सुरश्रेष्ठ कुंकुमाक्ताः सुशोभिताः ।
मया निवेदिता भक्त्या गृहाण परमेश्वर ॥
 - ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । अक्षतं समर्पयामि ।
- पुष्प / पुष्पमालाम्

ॐ ओषधीः प्रतिमोदद्भवं पुष्पवतीः प्रसूवरीः ।
अश्व्याऽइव सजित्वरीर्वीरुधः पारयिष्णवः ॥

 - माल्यादीनि सुगन्धीनि मालत्यादीनि वै प्रभो ।
मयाहृतानि पुष्पाणि पूजार्थं प्रतिगृह्यतां ॥
 - ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । पुष्पं, पुष्पमाल्यांच समर्पयामि ।
- दुर्बाम्

ॐ दूर्वाङ्कुरान् सुहरितानमृतान् मङ्गल प्रदान् ।
आनीतास्तव पूजार्थं गृहाण गणनायक ॥

 - ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । दूर्वाङ्कुरान् समर्पयामि ।

- बिल्वपत्रम्

ॐ नमो बिल्मिने च कवचिने च नमो व्वर्मिणे च वरूथिने च
नमः श्रुताय च श्रुतसेनाय च नमो दुन्दुभ्यरय चाहनन्यायच ।

 - ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । बिल्वपत्रं समर्पयामि ।
- शमीपत्रम्

ॐ शमी शमय मे पापं शमी लोहितकंटका ।
धारिण्यर्जुनबाणानां रामस्य प्रियवादिनी ॥

 - ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । शमीपत्रं समर्पयामि ।
- सुगन्ध तैलं - इत्रादि

ॐ त्रयम्बकं यजामहे सुगन्धिम् पुष्टि वर्द्धनम् ।
उर्वारुक मिव बन्धनान मृत्योर्मुक्षीय मामृतात् ॥

 - ॐ अ ७ शुनाते अ ७ शुः पृच्यतां परुषा परुः ।
गन्धस्ते सोम मवतु मदाय रसोऽ अच्युतः ॥
 - ॐ भूर्भुवःस्वःगणेशायनमः । सुगन्धित द्रव्यादि समर्पयामि ।
- धूपम्

ॐ धूरसि धूर्व धूर्वन्तं धूर्व तं योऽस्मान् धूर्वति तं धूर्व यं व्वयं धूर्वामः ।
देवानामसि वह्नितमं ७ सस्नितमं पप्रितमं जुष्टतमं देवहूतमम् ॥

 - ॐ वनस्पति रसोद्भूतो गन्धाढ्यो गन्धः उत्तमः ।
आग्नेयः सर्व देवानां धूपोऽयं प्रतिगृह्यताम् ॥
 - ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । धूपम् आग्रापयामि ।
- दीपम्

ॐ अग्निज्योतिः ज्योतिरग्निः स्वाहा सूर्यो ज्योतिर्ज्योतिः सूर्यः स्वाहा ।
अग्निर्व्वर्चो ज्योतिर्व्वर्चः स्वाहा सूर्योर्व्वर्चो ज्योतिर्व्वर्चः स्वाहा ।
ज्योतिः सूर्यः सूर्योर्ज्योतिः स्वाहा ॥

 - साज्यं च वर्ति संयुक्तम् वह्निना योजितम् मया ।
दीपं गृहाण देवेश त्रैलोक्य तिमिरापह ॥
 - ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । दीपं दर्शयामि ।
- अंग पूजनम्

गन्ध, अक्षत और पुष्प आदि से भगवान गणेश की अंग पूजा करें ।

 - ॐ गणेश्वराय नमः पादौ पूज्यामि । पैर पूजन
 - ॐ विघ्नराजाय नमः जानूनि पूज्यामि । घुटने पूजन
 - ॐ आखुवाहनाय नमः ऊरू पूज्यामि । जंघा पूजन
 - ॐ हेरम्बाय नमः कटि पूज्यामि । कमर पूजन
 - ॐ कामरीसूनवे नमः नाभिं पूज्यामि । नाभि पूजन
 - ॐ लम्बोदराय नमः उदरं पूज्यामि । पेट पूजन
 - ॐ गौरीसुताय नमः स्तनौ पूज्यामि । स्तन पूजन
 - ॐ गणनाथाय नमः हृदयं पूज्यामि । हृदय पूजन
 - ॐ स्थूलकंठाय नमः कंठं पूज्यामि । कंठ पूजन

- ॐ स्कन्दाग्रजाय नमः स्कन्धौ पूज्यामि । कंधा पूजन
- ॐ पाशहस्ताय नमः हस्तौ पूज्यामि । हाथ पूजन
- ॐ गजवक्त्राय नमः वक्त्रं पूज्यामि । गर्दन पूजन
- ॐ विघ्नराजाय नमः ललाटं पूज्यामि । ललाट पूजन
- ॐ सर्वेश्वराय नमः शिरः पूज्यामि । शीश पूजन
- ॐ गणाधिपत्यै नमः सर्वांगे पूज्यामि । सभी अंगों को

● आवरण पूजनम्

अक्षत से भगवान गणेश की आवरण पूजा करें ।

- ह्रीं सुमुखाय नमः । ह्रीं एकदन्ताय नमः । ह्रीं कपिलाय नमः ।
- ह्रीं लम्बोदराय नमः । ह्रीं विकटाय नमः । ह्रीं विघ्ननाशाय नमः ।
- ह्रीं विनायकाय नमः । ह्रीं धूम्रकेतवे नमः । ह्रीं गणाध्यक्षाय नमः ।
- ह्रीं भालचन्द्राय नमः । ह्रीं गजाननाय नमः ।

● गणेश न्यासः

अपना या अक्षत से भगवान गणेश जी का न्यास करें ।

- दक्षिणहस्ते वक्रतुण्डाय नमः । दायें हाथ को स्पर्श करें ।
- वामहस्ते शूर्पकर्णाय नमः । बायें हाथ को स्पर्श करें ।
- ओष्ठे विघ्नेशाय नमः । होठों को स्पर्श करें ।
- अधरोष्ठे चिन्तामणये नमः । ऊपर के होठों को स्पर्श करें ।
- सम्पुटे गजाननाय नमः । दोनों हथेली को बांध कर सम्पुट बनायें ।
- दक्षिणपादे लम्बोदराय नमः । दायें पैर को स्पर्श करें ।
- वामपादे एकदन्ताय नमः । बायें पैर को स्पर्श करें ।
- शिरसि एकदन्ताय नमः । सिर को स्पर्श करें ।
- चिबुके ब्रह्मणस्पतये नमः । टोढी को स्पर्श करें ।
- दक्षिणनासिकायां विनायकाय नमः । नाक के दायें भाग को स्पर्श करें ।
- वामनासिकायां ज्येष्ठराजाय नमः । नाक के बायें भाग को स्पर्श करें ।
- दक्षिणनेत्रे विकटाय नमः । दायी आँख को स्पर्श करें ।
- वामनेत्रे कपिलाय नमः । बायी आँख को स्पर्श करें ।
- दक्षिणकर्णे धरणीधराय नमः । दायें कान को स्पर्श करें ।
- वामकर्णे आशापूरकाय नमः । बायें कान को स्पर्श करें ।
- नाभौ महोदराय नमः । नाभि को स्पर्श करें ।
- हृदये धूम्रकेतवे नमः । हृदय को स्पर्श करें ।
- ललाटे मयूरेशाय नमः । ललाट को स्पर्श करें ।
- दक्षिणबाहौ स्वानन्दवासकारकाय नमः । दायें बाहु को स्पर्श करें ।
- वामबाहौ सच्चित्सुखधाम्ने नमः । बायें हाथ को स्पर्श करें ।
- इति मुद्रालपुराणोक्तो गणेशन्यासः समाप्त ॥

● नैवेद्यम्

ॐ नाभ्या आसीदन्तरिक्ष ७ शीर्ष्णो द्यौः समवर्तत ।
पद्भ्यां भूमिर्दिशः श्रोत्रात्तथा लोकाँः अकल्पयन् ॥

- शर्कराखण्ड खाद्यानि दधि क्षीर घृतानि च ।
आहारं भक्ष्य भोज्यञ्च नैवेद्यं प्रति गृह्यताम् ॥
- प्राणाय स्वाहा, अपानाय स्वाहा, व्यानाय स्वाहा, उदानाय स्वाहा, समानाय स्वाहा ।
- ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । नैवेद्यं निवेदयामि ।

● ऋतुफलम्

ॐ याः फलिनीर्या अफला अपुष्पा याश्च पुष्पिणीः।
बृहस्पति प्रसूतास्ता नो मुञ्चन्त्व ७ ह सः ॥

- इदं फलं मया देव स्थापितं पुरतस्तव ।
तेन मे सफला वाप्तिर् भवेत जन्मनि जन्मनि ॥
- ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । ऋतुफलानि समर्पयामि ।

● ताम्बूलम्

ॐ यत्पुरुषेण हविषा देवा यज्ञमतन्वत ।
वसन्तोऽ स्यासीदाज्यं ग्रीष्म इध्मः शरद्धविः ॥

- ॐ पूगीफलं महद्विव्यं नागवल्ली दलैर्युतम् ।
एलादिचूर्णं संयुक्तं ताम्बूलं प्रतिगृह्यताम् ॥
- ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । मुखवासार्थम् एला लवंग पूगीफल सहितं ताम्बूलं समर्पयामि ।

● दक्षिणा

ॐ हिरण्यगर्भ गर्भस्थं हेमबीजं विभावसोः ।
अनन्त पुण्य फलद मत्तः शान्तिं प्रयच्छ मे ॥

- ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाय नमः । कृतायाः पूजायाः साद्गुण्यार्थं दक्षिणाद्रव्यं समर्पयामि ।

॥ गणेश जी की आरती ॥

● मराठी

सुखकर्ता दुखहर्ता वार्ता विघ्नांची । नुरवी; पुरवी प्रेम कृपा जयाची ॥

सर्वांगी सुंदर उटी शेंदुराची । कंठी झळके माळ मुक्ताफळांच ॥१॥

जय देव जय देव जय मंगलमूर्ती । दर्शनमात्रे मनकामना पुरती, जय देव जय देव ॥

रत्नखचित फरा तुज गौरीकुमरा । चंदनाची उटी कुमकुम केशरा ॥

हिरेजडित मुकुट शोभतो बरा । रुणझुणती नूपरे चरणी घागरिया ॥२॥

जय देव जय देव जय मंगलमूर्ती । दर्शनमात्रे मनकामना पुरती, जय देव जय देव ॥

लंबोदर पीतांबर फणिवरबंधना । सरळ सोंड वक्रतुंड त्रिनयना ॥

दास रामाचा वाट पाहे सदना । संकटी पावावे निर्वाणी रक्षावे सुरवरवंदना ॥३॥

जय देव जय देव जय मंगलमूर्ती । दर्शनमात्रे मनकामना पुरती, जय देव जय देव ॥

● हिन्दी

जय गणेश, जय गणेश, जय गणेश देवा ।

माता जाकी पार्वती, पिता महादेवा ॥१॥

जय गणेश, जय गणेश ।

एक दंत दयावंत, चार भुजाधारी ।

माथे पे सिंदूर सोहे, मूसे की सवारी ॥२॥

जय गणेश, जय गणेश ।

अंधन को आंख देत, कोढ़िन को काया ।

बांझन को पुत्र देत, निर्धन को माया ॥३॥

जय गणेश, जय गणेश ।

पान चढ़ै, फूल चढ़ै और चढ़ै मेवा ।

लड्डुअन को भोग लगे, संत करे सेवा ॥४॥

जय गणेश, जय गणेश ।

दीनन की लाज राखो, शंभु सुतकारी ।

कामना को पूर्ण करो, जग बलिहारी ॥५॥

जय गणेश, जय गणेश ।

● कपूर आरती

ॐ आ रात्रि पार्थिव ७ रजः पितुरप्रायि धामभिः ।

दिवः सदा ७ सि बृहती वितिष्ठस आत्वेषं वर्तते तमः ॥

■ इद ७ हविः प्रजननम्मे अस्तु दशवीर ७ सर्वगण ७ स्वस्तये ।

आत्मसनि प्रजासनि पशुसनि लोक सन्य भयसनिः ।

अग्निः प्रजां बहुलं मे करोत्वन्नं पयो रेतोऽस्मासु धत्त ॥

■ कर्पूरगौरं करुणावतारं संसारसारं भुजगेन्द्रहारम् ।

सदा बसन्तं हृदया रबिन्दे भवं भवानी सहितं नमामि ॥

■ ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाम्बिकाभ्यां नमः । आरार्तिकं समर्पयामि ।

● पुष्पांजलि

- ॐ यज्ञेन यज्ञं मयजन्त देवा स्तानि धर्माणि प्रथमान्यासन् ।
ते ह नाकं महिमानः सचन्त यत्र पूर्वे साध्याः सन्ति देवाः ॥
- ॐ राधाधिराजाय प्रसह्य साहिने । नमो वयं वैश्रणाय कुर्महे ।
समे कामान् कामकामाय मह्यम् । कामेश्वरो वैश्रवणो ददातु ।
कुबेराय वैश्रवणाय महाराजाय नमः ।
 - ॐ स्वास्ति साम्राज्यं भोज्यं स्वराज्यं वैराज्यं पारमेष्ठ्यं राज्यं महाराज्यं
माधिपत्यमयं समन्तपर्यायी स्यात् सार्वभौमः ।
सार्वायुष आन्तादा परार्धात् । पृथिव्यै समुद्र पर्यान्ताया एकराडिति तदप्येष
श्लोकोऽभिगितो मरुतः परिवेष्टारो मरुतस्या वसन्नगृहे ।
आविक्षितस्य कामप्रेर्विश्वेदेवाः सभासद इतिः।
 - ॐ विश्व तश्चक्षुरुत विश्वतो मुखो विश्वतो बाहुरुत विश्वतस्पात ।
सम्बाहूभ्यां धमति सम्पत्त्रैर्द्यावा भूमी जनयं देव एकः ॥
 - नानासुगन्धि पुष्पाणि यथा कालोद्भवानि च ।
पुष्पाञ्जलिर्मया दत्तं गृहाण परमेश्वर ॥
 - ॐ भूर्भुवःस्वः गणेशाम्बिकाभ्यां नमः । पुष्पाञ्जलिं समर्पयामि ।

● प्रदक्षिणा

ॐ ये तीर्थानि प्रचरन्ति सृका हस्ता निषङ्गिणः ।
तेषां सहस्रं योजनेऽवधन्वा नितन्मसि ॥

● विशेषार्घ

रक्ष-रक्ष गणाध्यक्ष रक्ष त्रैलोक्य रक्षक ।
भक्तानामभयं कर्त्ता त्राता भव भवार्णवात् ॥
द्वैमातुर कृपासिन्धो ! षाष्मातुराग्रज प्रभो ।
वरदस् त्वं वरं देहि वाञ्छितं वाञ्छितार्थद ॥
अनेन सफलाध्यर्णेन फलदांस्तु सदामम ॥

● प्रणाम

- त्वमेव माता च पिता त्वमेव, त्वमेव बन्धुश्च सखा त्वमेव ।
त्वमेव विद्या द्रविणं त्वमेव, त्वमेव सर्वं मम देव देव ॥
- कायेन वाचा मनसेन्द्रियैर्वा, बुद्ध्यात्मना वा प्रकृतिस्वभावात् ।
करोमि यद्यत् सकलं परस्मै, नारायणायेति समर्पयामि ॥
 - पापोहं पाप कर्माहं पापात्मा पापसम्भवः ।
त्राहिमां पूण्डरी काक्ष सर्वपापहरो भव ॥

- **क्षमा प्राथना** मन्त्रहीनं क्रियाहीनं भक्तिहीनं सुरेश्वर ।
यत्पूजितं मया देव परिपूर्णं तदस्तु मे ॥
 - आवाहनं न जानामि न जानामि विसर्जनम् ।
 - पूजां चैव न जानामि क्षम्यतां परमेश्वर ॥
 - अपराध सहस्राणि क्रियन्तेऽहर्निशं मया ।
 - दासोऽयमिति मां मत्वा क्षमस्व परमेश्वर ॥
 - अन्यथा शरणं नास्ति त्वमेव शरणं मम ।
 - तस्मात् कारुण्य भावेन रक्षस्व परमेश्वर ॥
 - ॐ विष्णवे नमः । ॐ विष्णवे नमः । ॐ विष्णवे नमः ।
- **अर्पण** अनेन श्री गणेश पूर्ण कृपा प्रसाद सिद्ध्यर्थं कृतेन ख्येन कर्मणा भगवान् स्वानदेशः
प्रीयताम्, न मम । तत्सत् श्रीगणेशार्पणमस्तु ।
- **दक्षिणा** ॐ यथोक्त गुण विशिष्ट तिथ्यादौ अद्य अमुक गोत्रः, अमुक शर्मा, कृतस्य गणेश
पूजन कर्मणः सांगता सिद्ध्यर्थं तत्सम्पूर्णं फल प्राप्त्यर्थं च अमुक कर्तृकेभ्यो नाना
नाम गोत्रेभ्यो ब्राह्मणेभ्यो मनसेप्सितां दक्षिणां विभज्य दातुमुत्सृज्ये ।
- **उत्तर पूजन** ॐ आवाहित देवताभ्यो नमः । उत्तर पूजां गृहणन्तु प्रीयन्ताम् ।
- **विसर्जन** ॐ यान्तु देव गणः सर्वे, पूजामादाय मामकीम ।
इष्ट-काम-समृद्धयर्थं, पुनरागमनाय च ॥
 - ॐ गच्छ गच्छ सुरश्रेष्ठ स्वस्थाने परमेश्वर ।
 - यत्र ब्रम्हादयो देवाः तत्र गच्छ हुताशन ॥
- **प्रार्थना** प्रमादात् कुर्वतां कर्म प्रच्यवेता ध्वरेषु यत् ।
स्मरणादेव तद्विष्णोः सम्पूर्णं स्यादिति श्रुतिः ॥
 - यस्य स्मृत्या च नामोक्त्या तपो यज्ञ क्रियादिषु ।
 - न्यूनं सम्पूर्णतां याति सद्यो वन्दे तमच्युतम् ॥
 - विघ्नेश्वराय वरदाय सुरप्रियाय, लम्बोदराय सकलाय जगद्धिताय ।
 - नागाननाय श्रुतियज्ञविभूषिताय, गौरीसुताय गणनाथ नमो नमस्ते ॥
 - भक्तार्तिनाशनपराय गणेश्वराय, सर्वेश्वराय शुभदाय सुरेश्वराय ।
 - विद्याधराय विकटाय च वामनाय, भक्तप्रसन्नवरदाय नमो नमस्ते ॥
 - नमस्ते ब्रह्मरूपाय विष्णुरूपाय ते नमः, नमस्ते रुद्ररूपाय करिरूपाय ते नमः ।
 - विश्वरूपस्वरूपाय नमस्ते ब्रह्मचारिणे, भक्तप्रियाय देवाय नमस्तुभ्यं विनायक ॥
 - त्वां विघ्नशत्रुदलनेति च सुन्दरेति, भक्तप्रियेति सुखदेति फलप्रदेति ।
 - विद्याप्रदेत्यघहरेति च ये स्तुवन्ति, तेभ्यो गणेश वरदो भव नित्यमेव ॥

- **आशिर्वाद** श्री वर्चस्व मायुष्य मारोग्यं गावधात् पवमानं महीयते ।
धन धान्यं पशुं बहुपुत्र लाभं शतसंवत्सरे दीर्घमायु ।
■ ॐ सफला सन्तु पूर्णा : सन्तु मनोरथा : ।
शत्रूणां बुद्धि नाशोस्तु मित्राणां मुदयस्तव ॥
- **तीर्थग्रहणम्** शंख मध्ये स्थितं तोयं भ्रमितं गणपोपरि ।
अङ्गलग्नं मनुष्याणां ब्रह्म हत्या व्यपो हति ॥
- **तीर्थप्राशनम्** पादोदकं गणेशस्य पीतं नरेण तत्क्षणात् ।
सर्वान्तर्गतजं पापं नश्यति गण नातिगम् ॥
- **उच्छिष्टगंध ग्रहणम्** गणेशोच्छिष्टगन्धं वै गुहादौ नियतं न्यसेत् ।
द्वादशाङ्गेषु विघ्नेश नाम मात्रेण गाणपः ॥ उच्छिष्ट गंध स्वतः को लगायें ।
- **अष्टविनायक स्मरण** स्वस्ति श्री गणनायकं गजमुखं मोरेश्वरम् सिद्धिदम् बल्लाळम्, मुरुडं,
विनायक - मढं चिंतामणी स्थेवरम् । लेण्याद्रीं गिरिजात्मजं सुबरम् विघ्नेश्वरम्
ओझरम् ग्रामो रंजण संस्थितो गणपतीः कुर्यात् सदा मंगलम् ॥

- अष्टविनायक अवतार निर्गुण सगुण प्राणवाकृती । एक असे हा गणपति ।
 रक्षावया भक्तांप्रती । अष्टस्थानी प्रकटला ॥ १॥
- मयूरक्षेत्री उध्दरिला कमलासुर । सिध्दीटेकी हरिने तप केले घोर ।
 बल्लाळचा केला उध्दार । मुरुड क्षेत्री प्रकटोनी ॥ २॥
- महड क्षेत्री विनायक । प्रकटोनिया भक्तपालक ।
 दुष्ट दानव वधोनी सकळीक । मुनी द्विजांशी रक्षिले ॥ ३॥
- विधीने तप करिता स्थावर भुवनी । तेथे प्रकटला चिंतामणी ।
 भ्रांती गेली नीरसोनी । स्वसामर्थ्यासी लाधला ॥ ४॥
- लेन्यान्त्री दिव्या पर्वती । पार्वत्यात्मज झाला श्रीगणपति ।
 दानव मर्दोनी पापमती । रक्षण केले नगजेथे ॥ ५॥
- ओझर क्षेत्री विघ्नहर । प्रकट झाला सर्वेश्वर ।
 भक्तांची संकटे केली दूर । समूळ विघ्ने वारुनी ॥ ६॥
- रांजणगावी श्री गणपति । प्रगट झाली श्री ब्रह्ममूर्ती ।
 आश्वासुनी सुरांप्रती । स्थापिले स्वपदी सर्वांते ॥ ७॥

- श्री गणेश स्तुती वन्दे गजेन्द्रवदनं वामाङ्कारूढवल्लभाश्लिष्टम् ।
 कुङ्कुमरागशोणं कुवलयिनीजारकोरकापीडम् ॥ १॥
- विघ्नान्धकारमित्रं शङ्करपुत्रं सरोजदलनेत्रम् ।
 सिन्दूरारुणगात्रं सिन्धुरवक्त्रं नमाम्यहोरात्रम् ॥ २॥
- गलद्दानगण्डं मिलद्भृङ्गगण्डं
 चलच्चारुशुण्डं जगत्त्राणशौण्डम् ।
 लसद्दन्तकाण्डं विपद्भृङ्गचण्डं
 शिवप्रेमपिण्डं भजे वक्रतुण्डम् ॥ ३॥
- गणेश्वरमुपास्महे गजमुखं कृपासागरं
 सुरासुरनमस्कृतं सुरवरं कुमारग्रजम् ।
 सुपाशसृणिमोदकस्फुटितदन्तहस्तोज्ज्वलं
 शिवोद्भवमभीष्टदं श्रितततेस्सुसिद्धिप्रदम् ॥ ४॥
- विघ्नध्वान्तनिवारणैकतरणिविघ्नाटवीहव्यवाट्
 विघ्नव्यालकुलप्रमत्तगरुडो विघ्नेभपञ्चाननः ।
 विघ्नोत्तुङ्गगिरिप्रभेदनपविर्विघ्नाब्धिकुंभोद्भवः
 विघ्नाघौघघनप्रचण्डपवनो विघ्नेश्वरः पातु नः ॥ ५॥

॥ संकटनाशन गणेश स्तोत्रम् ॥

* नारद उवाच *

- प्रणम्य शिरसा देवं गौरीपुत्रं विनायकम् ।
भक्तावासं स्मरेन्नित्यमायुः कामार्थं सिद्धये ॥ १॥
 - प्रथमं वक्रतुण्डं च एकदन्तं द्वितीयकम् ।
तृतीयं कृष्णपिंगाक्षं गजवक्त्रं चतुर्थकम् ॥ २॥
 - लम्बोदरं पंचमं च षष्ठं विकटमेव च ।
सप्तमं विघ्नराजं च धूम्रवर्णं तथाष्टमम् ॥ ३॥
 - नवमं भालचन्द्रं च दशमं तु गजाननम् ।
एकादशं गणपतिं द्वादशं तु गजाननम् ॥ ४॥
 - द्वादशैतानि नामामि त्रिसन्ध्यं यः पठेन्नरः ।
न च विघ्नभयं तस्य सर्वसिद्धिकरं प्रभो ॥ ५॥
 - विद्यार्थी लभते विद्यां, धनार्थी लभते धनम् ।
पुत्रार्थी लभते पुत्रान्मोक्षार्थी लभते गतिम् ॥ ६॥
 - जपेद् गणपतिस्तोत्रं षडभिर्मासैः फलं लभेत् ।
संवत्सरेण सिद्धिं च लभते नात्र संशयः ॥ ७॥
 - अष्टभ्यो ब्राह्मणेभ्यश्च लिखित्वा यः समर्पयेत् ।
तस्य विद्या भवेत्सर्वा गणेशस्य प्रसादतः ॥ ८॥
- ॥ इति श्रीनारदपुराणे श्रीसंकटनाशनगणेशस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

॥ गणेश अथर्वशीर्षम् ॥

- हरिः ॐ नमस्ते गणपतये । त्वमेव प्रत्यक्षं तत्त्वमसि । त्वमेव केवलं कर्तासि । त्वमेव केवलं धर्तासि । त्वमेव केवलं हर्तासि । त्वमेव सर्वं खल्विदं ब्रह्मासि । त्व साक्षादात्मासि नित्यम् ॥१॥
- ऋतं वच्मि । सत्यं वच्मि ॥२॥
- अव त्वं माम् । अव वक्तारम् । अव श्रोतारम् । अव दातारम् । अव धातारम् । अवानूचानमव शिष्यम् । अव पश्चात्तात् । अव पुरस्तात् । अवोत्तरात्तात् । अव दक्षिणात्तात् । अव चोर्ध्वात्तात् । अवाधरात्तात् । सर्वतो मां पाहि-पाहि समन्तात् ॥३॥
- त्वं वाङ्मयस् त्वं चिन्मयः । त्वम् आनन्दमसयस् त्वं ब्रह्ममयः । त्वं सच्चिदा-नन्दा द्वितीयोऽपि । त्वं प्रत्यक्षं ब्रह्मापि । त्वं ज्ञानमयो विज्ञान-मयोऽपि ॥४॥
- सर्वं जगदिदं त्वत्तो जायते । सर्वं जगदिदं त्वत्तस्तिष्ठति । सर्वं जगदिदं त्वयि लयमेष्यति । सर्वं जगदिदं त्वयि प्रत्येति । त्वं भूमिरापोऽनलोऽनिलो नभः । त्वं चत्वारि वाक्-पदानि ॥५॥
- त्वं गुणत्रयातीतः । त्वम् अवस्थात्रयातीतः । त्वं देहत्रयातीतः । त्वं कालत्रयातीतः । त्वं मूलाधार-स्थितोऽसि नित्यम् । त्वं शक्ति-त्रयात्मकः । त्वां योगिनो ध्यायन्ति नित्यं । त्वं ब्रह्मा, त्वं विष्णुस्, त्वं रूद्रस्, त्वं इंद्रस्, त्वं अग्निस्, त्वं वायुस्, त्वं सूर्यस्, त्वं चंद्रमास्, त्वं ब्रह्म भूर्भुवः स्वरोम् ॥६॥
- गणादिन्-पूर्व-मुच्चार्य वर्णादीन्-तदनन्तरम् । अनुस्वारः परतरः । अर्धेन्दु-लसितम् । तारेण रुद्धम् । एतत्तव मनुस्व-रूपम् । गकारः पूर्व-रूपम् । अकारो मध्यम-रूपम् । अनुस्वारश्चान्त्य-रूपम् । बिन्दुत्तर-रूपम् । नादः सन्धानम् । स ७ हिता सन्धिः । सैषा गणेश विद्या । गणक ऋषिः । निचृद्-गायत्री-छन्दः । गणपतिर्देवता । ॐ गं गणपतये नमः ॥७॥
- एकदन्ताय विद्महे । वक्रतुण्डाय धीमहि । तन्नो दन्तीः प्रचोदयात् ॥८॥
- एकदन्तं चतुर्हस्तं पाश-मंकुश-धारिणम् । रदं च वरदं हस्तैर्विभ्राणं मूषक ध्वजम् । रक्तं लम्बोदरं शूर्पं कर्णकं रक्तवाससम् । रक्तगन्धाऽनु लिप्तागं रक्तपुष्पैः सुपुजितम् । भक्तानुकम्पिनं देवं जगत्-कारण मच्युतम् । आविर्भूतं च सृष्ट्यादौ प्रकृतेः पुरुषात्परम् । एवं ध्यायति यो नित्यं स योगी योगिनां वरः ॥९॥
- नमो ब्रातपतये । नमो गणपतये । नमः प्रमथपतये । नमस्तेऽस्तु लम्बोदरायैकदन्ताय । विघ्ननाशिने शिवसुताय । श्रीवरदमूर्तये नमो नमः ॥१०॥

॥ श्री गणेश अष्टोत्तरशत नामावलिः ॥

1. ॐ गजाननाय नमः ।
2. ॐ गणाध्यक्षाय नमः ।
3. ॐ विघ्नराजाय नमः ।
4. ॐ विनायकाय नमः ।
5. ॐ द्वैमातुराय नमः ।
6. ॐ द्विमुखाय नमः ।
7. ॐ प्रमुखाय नमः ।
8. ॐ सुमुखाय नमः ।
9. ॐ कृतिने नमः ।
10. ॐ सुप्रदीपाय नमः ।
11. ॐ सुखनिधये नमः ।
12. ॐ सुराध्यक्षाय नमः ।
13. ॐ सुरारिघ्नाय नमः ।
14. ॐ महागणपतये नमः ।
15. ॐ मान्याय नमः ।
16. ॐ महाकालाय नमः ।
17. ॐ महाबलाय नमः ।
18. ॐ हेरम्बाय नमः ।
19. ॐ लम्बजठरायै नमः ।
20. ॐ ह्रस्व ग्रीवाय नमः ।
21. ॐ महोदराय नमः ।
22. ॐ मदोत्कटाय नमः ।
23. ॐ महावीराय नमः ।
24. ॐ मन्त्रिणे नमः ।
25. ॐ मङ्गल स्वराय नमः ।
26. ॐ प्रमथाय नमः ।
27. ॐ प्रथमाय नमः ।
28. ॐ प्राज्ञाय नमः ।
29. ॐ विघ्नकर्त्रे नमः ।
30. ॐ विघ्नहर्त्रे नमः ।
31. ॐ विश्वनेत्रे नमः ।
32. ॐ विराट्पतये नमः ।
33. ॐ श्रीपतये नमः ।
34. ॐ वाक्पतये नमः ।
35. ॐ शृङ्गारिणे नमः ।
36. ॐ अश्रितवत्सलाय नमः ।
37. ॐ शिवप्रियाय नमः ।
38. ॐ शीघ्रकारिणे नमः ।
39. ॐ शाश्वताय नमः ।
40. ॐ बल नमः ।
41. ॐ बलोत्थिताय नमः ।
42. ॐ भवात्मजाय नमः ।
43. ॐ पुराण पुरुषाय नमः ।
44. ॐ पूष्णे नमः ।
45. ॐ पुष्करोत्पिप्त वारिणे नमः ।
46. ॐ अग्रगण्याय नमः ।
47. ॐ अग्रपूज्याय नमः ।
48. ॐ अग्रगामिने नमः ।
49. ॐ मन्त्रकृते नमः ।
50. ॐ चामीकरप्रभाय नमः ।
51. ॐ सर्वाय नमः ।
52. ॐ सर्वोपास्याय नमः ।
53. ॐ सर्व कर्त्रे नमः ।
54. ॐ सर्वनेत्रे नमः ।
55. ॐ सर्वसिद्धिप्रदाय नमः ।
56. ॐ सिद्धये नमः ।
57. ॐ पञ्चहस्ताय नमः ।
58. ॐ पार्वतीनन्दनाय नमः ।
59. ॐ प्रभवे नमः ।
60. ॐ कुमारगुरवे नमः ।
61. ॐ अक्षोभ्याय नमः ।
62. ॐ कुञ्जरासुर भञ्जनाय नमः ।
63. ॐ प्रमोदाय नमः ।
64. ॐ मोदकप्रियाय नमः ।
65. ॐ कान्तिमते नमः ।
66. ॐ धृतिमते नमः ।
67. ॐ कामिने नमः ।
68. ॐ कपित्थपनसप्रियाय नमः ।
69. ॐ ब्रह्मचारिणे नमः ।
70. ॐ ब्रह्मरूपिणे नमः ।
71. ॐ ब्रह्मविद्यादि दानभुवे नमः ।
72. ॐ जिष्णवे नमः ।
73. ॐ विष्णुप्रियाय नमः ।
74. ॐ भक्त जीविताय नमः ।
75. ॐ जितमन्मथाय नमः ।
76. ॐ ऐश्वर्यकारणाय नमः ।
77. ॐ ज्यायसे नमः ।
78. ॐ यक्षकिन्नेर सेविताय नमः ।
79. ॐ गङ्गा सुताय नमः ।
80. ॐ गणाधीशाय नमः ।
81. ॐ गम्भीर निनदाय नमः ।
82. ॐ वटवे नमः ।
83. ॐ अभीष्टवरदाय नमः ।
84. ॐ ज्योतिषे नमः ।
85. ॐ भक्तनिधये नमः ।
86. ॐ भावगम्याय नमः ।
87. ॐ मङ्गलप्रदाय नमः ।
88. ॐ अव्यक्ताय नमः ।
89. ॐ अप्राकृत पराक्रमाय नमः ।
90. ॐ सत्यधर्मिणे नमः ।
91. ॐ सख्ये नमः ।
92. ॐ सरसाम्बुनिधये नमः ।
93. ॐ महेशाय नमः ।
94. ॐ दिव्याङ्गाय नमः ।
95. ॐ मणिकिङ्किणी मेखालाय नमः ।
96. ॐ समस्त देवता मूर्तये नमः ।
97. ॐ सहिष्णवे नमः ।
98. ॐ सततोत्थिताय नमः ।
99. ॐ विघातकारिणे नमः ।
100. ॐ विश्वगृध्रे नमः ।
101. ॐ विश्वरक्षाकृते नमः ।
102. ॐ कल्याणगुरवे नमः ।
103. ॐ उन्मत्तवेषाय नमः ।
104. ॐ अपराजिते नमः ।
105. ॐ समस्त जगदाधाराय नमः ।
106. ॐ सर्वैश्वर्यप्रदाय नमः ।
107. ॐ आक्रान्त चिद चित्रभवे नमः ।
108. ॐ श्री विघ्नेश्वराय नमः ।

॥ गणेशजी की आरती ॥

- जय गणेश, जय गणेश, जय गणेश देवा ।
माता जाकी पार्वती, पिता महादेवा ॥ ॥ १॥ जय गणेश जय गणेश ।
- एक दंत दयावंत, चार भुजाधारी ।
मस्तक सिंदूर सोहे, मूसे की सवारी ॥ ॥ २॥ जय गणेश जय गणेश ।
- अंधन को आंख देत, कोढ़िन को काया ।
बांझन को पुत्र देत, निर्धन को माया ॥ ॥ ३॥ जय गणेश जय गणेश ।
- पान चढ़े, फूल चढ़े और चढ़े मेवा ।
लड्डुअन को भोग लगे, संत करे सेवा ॥ ॥ ४॥ जय गणेश जय गणेश ।
- दीनन की लाज राखो, शंभु सुतवारी ।
कामना को पूर्ण करो, जग बलिहारी ॥ ॥ ५॥ जय गणेश जय गणेश ।
- सूर श्याम शरण आए सफल कीजे सेवा ।
जय गणेश जय गणेश जय गणेश देवा ॥ ६॥ जय गणेश जय गणेश ।

॥ गणेश जी की आरती ॥

गणेश जी की आरती - 1

- सुखकर्ता दुःखहर्ता वार्ता विघ्नाची,
नुरवी पुरवी प्रेम कृपा जयाची ।
सर्वांगी सुंदर उटी शेंदुराची,
कंठी झळके माळ मुक्ताफळांची ॥ ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय मंगलमूर्ती ।
दर्शनमात्रे मन कामनां पुरती ॥
- रत्नखचित फरा तूज गौरीकुमरा,
चंदनाची उटी कुंकुमकेशरा ।
हिरेजडित मुकुट शोभतो बरा,
रुणझुणती नूपुरे चरणी घागरीया ॥ ॥ २ ॥ जय देव जय देव जय मंगलमूर्ती ।
दर्शनमात्रे मन कामनां पुरती ॥
- लंबोदर पीतांबर फणीवर बंधना,
सरळ सोंड वक्रतुण्ड त्रिनयना ।
दास रामाचा वाट पाहे सद्गता,
संकष्टी पावावे, निर्वाणी रक्षावे, सुखरवंदना ॥ ॥ ३ ॥ जय देव जय देव जय मंगलमूर्ती ।
दर्शनमात्रे मन कामनां पुरती ॥

गणेश जी की आरती - 2

- शेंदुर लाल चढायो अच्छा गजमुखको ,
दोदिल लाल बिराजे सुत गौरिहरको ।
हाथ लिए गुडलड्डु साईं सुरवरको ,
महिमा कहे न जाय लागत हूं पदको ॥ ॥ १ ॥ जय जय श्री गणराज विद्या सुखदाता ।
धन्य तुम्हारा दर्शन मेरा मन रमता ॥
- अष्टौ सिद्धि दासी संकटको बैरि ,
विघ्नविनाशन मंगल मूरत अधिकारी ।
कोटीसूरजप्रकाश ऐबी छवि तेरी ,
गंडस्थलमदमस्तक झूले शशिबिहारि ॥ ॥ २ ॥ जय जय श्री गणराज विद्या सुखदाता ।
धन्य तुम्हारा दर्शन मेरा मन रमता ॥
- भावभगत से कोई शरणागत आवे ,
संतत संपत सबही भरपूर पावे ।
ऐसे तुम महाराज मोको अति भावे ,
गोसावी नंदन निशिदिन गुन गावे ॥ ॥ ३ ॥ जय जय श्री गणराज विद्या सुखदाता ।
धन्य तुम्हारा दर्शन मेरा मन रमता ॥

॥ इति समर्थ रामदास स्वामी एवं गोसावि नंदन कृत गणेश आरती सम्पूर्णम् ॥

॥ श्री शंकराची आरती ॥

- लवथवती विक्राळा ब्रह्मांडी माळा ,
वीषे कंठ काळा त्रिनेत्रीं ज्वाळा ।
लावण्यसुंदर मस्तकीं बाळा ,
तेथुनियां जल निर्मळ वाहे झुळझूळां ॥ ॥ १ ॥

जय देव जय देव जय श्रीशंकरा ।
आरती ओवाळूं तुज कर्पूरगौरा ॥
- कर्पूरगौरा भोळा नयनीं विशाळा ,
अर्धांगीं पार्वती सुमनांच्या माळा ।
विभुतीचें उधळण शितिकंठ नीळा ,
ऐसा शंकर शोभे उमावेलहाळा ॥ ॥ २ ॥

जय देव जय देव जय श्रीशंकरा ।
आरती ओवाळूं तुज कर्पूरगौरा ॥
- देवीं दैत्य सागरमंथन पै केलें ,
त्यामाजीं जें अवचित हळाहळ उठिलें ।
तें त्वां असुरपणें प्राशन केलें ,
नीळकंठ नाम प्रसिद्ध झालें ॥ ॥ ३ ॥

जय देव जय देव जय श्रीशंकरा ।
आरती ओवाळूं तुज कर्पूरगौरा ॥
- व्याघ्रांबर फणिवरधर सुंदर मदनारी ,
पंचानन मनमोहन मुनिजनसुखकारी ।
शतकोटीचें बीज वाचे उच्चारी ,
रघुकुळटिळक रामदासा अंतरीं ॥ ॥ ४ ॥

जय देव जय देव जय श्रीशंकरा ।
आरती ओवाळूं तुज कर्पूरगौरा ॥

॥ इति समर्थ रामदास स्वामी कृत शंकर आरती सम्पूर्णम् ॥

॥ श्री दुर्गा देवी ची आरती ॥

- दुर्गे दुर्घट भारी तुजविण संसारी ,
अनाथनाथे अंबे करुणा विस्तारी ।
वारी वारीं जन्ममरणाते वारी ,
हारी पडलो आता संकट नीवारी ॥ ॥ १ ॥ जय देवी जय देवी जय महिषासुरमथनी ।
सुरवरईश्वरवरदे तारक संजीवनी ॥
- त्रिभुवनी भुवनी पाहतां तुज ऐसे नाही ,
चारी श्रमले परंतु न बोलावे काहीं ।
साही विवाद करितां पडिले प्रवाही ,
ते तूं भक्तालागी पावसि लवलाही ॥ ॥ २ ॥ जय देवी जय देवी जय महिषासुरमथनी ।
सुरवरईश्वरवरदे तारक संजीवनी ॥
- प्रसन्न वदने प्रसन्न होसी निजदासां ,
क्लेशापासूनि सोडी तोडी भवपाशा ।
अंबे तुजवांचून कोण पुरविल आशा ,
नरहरि तल्लिन झाला पदपंकजलेशा ॥ ॥ ३ ॥ जय देवी जय देवी जय महिषासुरमथनी ।
सुरवरईश्वरवरदे तारक संजीवनी ॥

॥ इति नरहरी सोनार कृत दुर्गा आरती सम्पूर्णम् ॥

॥ पांडुरंगा ची आरती ॥

- युगे अठ्ठावीस विटेवरी उभा ,
वामाङ्गी रखुमाईदिसे दिव्य शोभा ।
पुण्डलिकाचे भेटि परब्रह्म आले गा ,
चरणी वाहे भीमा उद्धरी जगा ॥ ॥ १ ॥ जय देव जय देव जय पाण्डुरङ्गा ।
रखुमाई वल्लभा राईच्या वल्लभा
पावे जिवलगा ॥
- तुळसीमाळा गळा कर ठेऊनी कटी ,
कासे पीताम्बर कस्तुरी लल्लाटी ।
देव सुरवर नित्य येती भेटी ,
गरुड हनुमन्त पुढे उभे राहती ॥ ॥ २ ॥ जय देव जय देव जय पाण्डुरङ्गा ।
रखुमाई वल्लभा राईच्या वल्लभा
पावे जिवलगा ॥
- धन्य वेणूनाद अणुक्षेत्रपाळा
सुवर्णाची कमळे वनमाळा गळा ।
राई रखुमाबाई राणीया सकळा
ओवाळिती राजा विठोबा सावळा ॥ ॥ ३ ॥ जय देव जय देव जय पाण्डुरङ्गा ।
रखुमाई वल्लभा राईच्या वल्लभा
पावे जिवलगा ॥
- ओवाळू आरत्या कुरवण्ड्या येती ,
चन्द्रभागेमाजी सोडुनिया देती ।
दिण्ड्या पताका वैष्णव नाचती ,
पणढरीचा महिमा वर्णावा किती ॥ ॥ ४ ॥ जय देव जय देव जय पाण्डुरङ्गा ।
रखुमाई वल्लभा राईच्या वल्लभा
पावे जिवलगा ॥
- आषाढी कार्तिकी भक्तजन येती ,
चन्द्रभागेमाजी स्नाने जे करिती ।
दर्शन होळामात्रे तया होय मुक्ति ,
केशवासी नामदेव भावे ओवाळिती ॥ ॥ ५ ॥ जय देव जय देव जय पाण्डुरङ्गा ।
रखुमाई वल्लभा राईच्या वल्लभा
पावे जिवलगा ॥

॥ इति संत नामदेव कृत पाण्डुरंगा आरती सम्पूर्णम् ॥

॥ विठ्ठला ची आरती ॥

- येई हो विठ्ठले माझे माउली ये ।
निढळा वरी कर ठेवुनि वाट मी पाहें ॥ ॥ १ ॥

येई हो विठ्ठले माझे माउली ये ।
निढळावरी कर ठेवुनि वाट मी पाहें ॥
- आलिया गेलिया हातीं धाडी निरोप ।
पंढरपुरीं आहे माझा मायबाप ॥ ॥ २ ॥

येई हो विठ्ठले माझे माउली ये ।
निढळावरी कर ठेवुनि वाट मी पाहें ॥
- पिवळा पीतांबर कैसा गगनीं झळकला ।
गरुडावरि बैसोनि माझा कैवारी आला ॥ ॥ ३ ॥

येई हो विठ्ठले माझे माउली ये ।
निढळावरी कर ठेवुनि वाट मी पाहें ॥
- विठोबाचे राज्य आम्हां नित्य दिपवाळी ।
विष्णुदास नामा जीवें भावें ओंवाळी ॥ ॥ ४ ॥

येई हो विठ्ठले माझे माउली ये ।
निढळावरी कर ठेवुनि वाट मी पाहें ॥

॥ इति संत नामदेव कृत विठ्ठल आरती सम्पूर्णम् ॥

॥ प्रार्थना - घालीन लोटांगण ॥

- घालीन लोटांगण, वंदीन चरण ।
डोळ्यांनी पाहीन रुप तुझे ।
प्रेमें आलिंगन आनंदे पूजिन ।
भावे ओवाळीन म्हणे नामा ॥ ॥ १ ॥
- त्वमेव माता च पिता त्वमेव ।
त्वमेव बंधुश्च सखा त्वमेव ।
त्वमेव विद्या द्रविणं त्वमेव ।
त्वमेव सर्वं मम देव देव ॥ ॥ २ ॥
- कायेन वाचा मनसेन्द्रियैर्वा,
बुद्ध्यात्मना वा प्रकृति स्वभावात् ।
करोमि यद्यत् सकलं परस्मै,
नारायणायेति समर्पयामि ॥ ॥ ३ ॥
- अच्युतं केशवं राम नारायणं,
कृष्ण दामोदरं वासुदेवं हरिम ।
श्रीधरं माधवं गोपिका वल्लभं,
जानकी नायकं राम चंद्र भजे ॥ ॥ ४ ॥
- हरे-राम हरे-राम, राम राम हरेहरे ।
हरे-कृष्ण हरे-कृष्ण, कृष्ण कृष्ण हरेहरे ॥ ॥ ५ ॥

॥ मंत्र पुष्पांजली ॥

- ॐ यज्ञेन यज्ञ मयजंत देवा स्तानि धर्माणि प्रथमान्यासन् ।
ते हं नाकं महिमानः सचंत यत्र पूर्वे साध्याः संति देवाः ॥
- ॐ राजा धिराजाय प्रसह्ये साहिने । नमो वयं वै श्रवणाय कुर्महे स मे कामान् काम कामाय
मह्यम् । कामेश्वरो वै श्रवणो ददातु । कुबेराय वै श्रवणाय । महाराजाय नमः ।
- ॐ स्वस्ति । साम्राज्यं, भौज्यं, स्वाराज्यं, वैराज्यं, पारमेष्ठ्यं, राज्यं, माहाराज्य माधि पत्य मयं,
समंत पर्यायी स्यात्, सार्वभौमः, सार्वायुष आंतादा परार्धात् ।
- पृथिव्यै समुद्र पर्यता या एकरालितिः ।
- तदप्येष श्लोको भिगीतो मरुतः परिवेष्टारो मरुत्तस्या वसन् गृहे ।
- आविक्षितस्य कामप्रेर्विश्वेदेवाः सभासद इति ।